

Remissvar från SLU Vattenforum ”Frågor till institutionerna för inspel till fakultetsstrategin”

1. Vad betyder *SLU:s nästa steg mot hållbarhet* för fakulteten?

Beskriv kortfattat utifrån institutionens verksamhet (forskning, utbildning och samverkan samt i förekommande fall miljöanalys)

- a) vilka möjligheter och utmaningar fokusområdet *SLU:s nästa steg mot hållbarhet* innebär för institutionen och fakulteten.

Genom sin starka profil, bredd och kunskapsbas gällande vatten (från källflöden i fjäll och skogar, till fiskbestånd och ekosystem i haven samt även de mänskliga dimensionerna av detta), har SLU generellt och NJ-fakulteten specifikt genom SLU Vattenforum **stora möjligheter** att verka för ett tvärvetenskapligt angreppssätt gällande hållbar och integrerad vattenresursförvaltning. SLU Vattenforum bör spela en central roll för att knyta ihop SLU:s olika verksamhetsgrenar som berör vattenfrågor, såväl i sötvatten som längs våra kuster och i våra hav. Detta inkluderar även samhällsvetenskap och de tvärvetenskapliga aspekterna av vatten. Vattenfrågor är generellt högt upp på agendan idag, och ett stärkt samarbete med fokus på vatten mellan institutioner och forskargrupper skulle resultera i att SLU:s vattenprofil stärks, och att forskning och miljöanalys med fokus på hållbarhetsfrågor i vatten på SLU får en större attraktionskraft och genomslag, såväl bland sampartners, avnämare och beslutsfattare som hos studenter. SLU Vattenforum bör därför utgöra plattform och kontaktyta för detta arbete.

Utmaningarna att nå detta består främst i att:

- 1) knyta ihop verksamheter som idag verkar ganska isolerat.
- 2) få till ett tvärvetenskapligt angrepps- och arbetssätt med fokus på vatten, och därmed stärka de socio-ekonomiska aspekterna inom vattenområdet.

Därtill är det en utmaning att:

- 3) verka för myndigheternas anpassning till en ekosystembaserad förvaltning som spänner över system (fjäll, skog, land, bebyggelse, sötvatten, kust och hav) och

vetenskapliga discipliner (natur- och samhällsvetenskap inklusive ekonomi och kommunikation).

- 4) ett sådant angrepps- och arbetssätt ska tas emot av förvaltningen och resultera i att uppsatta mål nås och förverkligas.

- b) den önskvärda utvecklingen eller det framtida tillståndet när det gäller SLU:s nästa steg mot hållbarhet för institutionen och fakulteten.

Den **önskvärda utvecklingen** kan summeras i följande punkter:

- 1) Ett ökat antal projekt och samarbeten med fokus på vatten på SLU som spänner över institutioner, system och ämnesområden. Detta kan mynna ut i tvärvetenskapliga projekt/forskningsprogram med fokus på vatten som kan öka SLU:s konkurrenskraft, samt utgöra framtida profilområden och flaggskepp för SLU:s verksamhet.
- 2) Ett ökat kunskapsutbyte, dialog och samarbete, samt en ökad informations-spridning mellan institutioner/grupper/nätverk på SLU som jobbar med vatten.
- 3) SLU Vattenforum blir en naturlig ingång för vattenfrågor på SLU.
- 4) SLU förverkligar idén om att inrätta ett nationellt kompetenscentrum för kemiska risker i dricksvatten i enlighet med Landshövdingens hemställan till regeringen.

- c) vilka utmaningar som institutionen och fakulteten behöver hantera för att uppnå det önskvärda tillståndet när det gäller fokusområdet SLU:s nästa steg mot hållbarhet.

Utmaningarna består främst i att:

- 1) befintliga experter och forskare kan uppbringa engagemang och intresse för tvärvetenskapliga samarbeten kring vattenfrågor som ger mervärden för den enskilde forskaren/experten.
- 2) uppbringa starka ledarskap som kan söka och attrahera finansiering för, samt driva gemensamma och tvärvetenskapliga projekt med fokus på vatten.
- 3) driva lobbying och dialog med finansiärer för att utlysa relevanta forskningsmedel och program med fokus på vatten.
- 4) säkerställa effektiv drift och utveckling av infrastruktur knuten till forskning och miljöanalys inom vattenområdet så att värdet av stora insatser inte går till spillo.

- d) hur institutionen menar att fakulteten behöver prioritera för att uppnå det önskvärda tillståndet.

För att driva SLU Vattenforum och koppla samman olika verksamhetsgrenar **krävs**:

- 1) en uthållig och långsiktig finansiering för att driva och utveckla SLU Vattenforum inklusive "sådd medel" för att realisera samarbetsprojekt.
- 2) att fakulteten verkar för att uppmuntra institutioner och forskargrupper att samarbeta och engagera sig i SLU Vattenforum.
- 3) att SLU Vattenforums verksamhet förankras och synliggörs på de andra fakulteterna på SLU.
- 4) att fakulteten verkar för att ett nationellt kompetenscentrum för dricksvatten etableras på SLU.

2. Vad betyder *det digitala SLU* för fakulteten?

Beskriv kortfattat utifrån institutionens verksamhet (forskning, utbildning och samverkan samt i förekommande fall miljöanalys)

- a) vilka möjligheter och utmaningar fokuserar området *det digitala SLU* innebär för institutionen och fakulteten.

De främsta **möjligheterna** kan summeras till:

- 1) en ökad tillgänglighet och spridning av resultat, publikationer, rapporter och data inom verksamhetsområdet vatten såväl *inom* som *utanför* SLU.
- 2) en ökad möjlighet för gemensamma analyser och angreppssätt för datamängder som spänner över flera ämnesområden och system inom SLU, som i sin tur ökar möjligheterna för vetenskapliga samarbeten med andra lärosäten/aktörer.

Utmaningarna ligger främst i att:

- 1) erhålla en god översikt av befintliga datamängder och information.
- 2) skapa och upprätthålla informations- och kvalitetssäkrade system för lagring och spridning av information och datamängder.
- 3) hitta relevant expertis för att leda digitaliseringen och genomföra analys av stora datamängder.

- b) den önskvärda utvecklingen eller det framtida tillståndet när det gäller *det digitala SLU* för institutionen och fakulteten.

Den **önskvärda utvecklingen** kan beskrivas genom:

- 1) att majoriteten av den data och information som finns kopplat till vatten på SLU digitaliseras och tillgängliggörs *internt* och *externt*.

- 2) att data och information om vatten på SLU i stor utsträckning används för att uppfylla de globala hållbarhetsmålen och utgör grunden i en långsiktig hållbar vattenresursförvaltning.
 - 3) att en gemensam ingång/plattform för information och data på SLU som relaterar till vatten etableras.
 - 4) att nya verktyg och modeller för att samla in och sprida data och information relaterat till vatten för förvaltningen utvecklas på SLU.
- c) vilka utmaningar som institutionen och fakulteten behöver hantera för att uppnå det önskvärda tillståndet när det gäller fokusområdet *det digitala SLU*.

De främsta **utmaningarna** ligger i att:

- 1) skapa förutsättningar för digitalisering av data, samt att lyckas tillgängliggöra datamängder och information.
 - 2) rekrytera expertis och kunskap om hantering av stora datamängder och information.
 - 3) utveckla informations- och kvalitetssäkrade system för datalagring och spridning som samtidigt är flexibla och adaptiva.
 - 4) säkerställa och utveckla befintliga nationella datavärdskap, samt ta sej an nya datavärdskap.
 - 5) väcka gemensamt intresset hos SLU:s medarbetare för digitalisering.
 - 6) säkerställa långsiktig finansiering för digitaliseringsprocessen.
- d) hur institutionen menar att fakulteten behöver prioritera för att uppnå det önskvärda tillståndet.

Fakulteten behöver:

- 1) avsätta uthållig och långsiktig finansiering för att driva digitaliseringsarbetet.
- 2) uppmuntra institutioner och medarbetare att prioritera digitaliseringsfrågan i sin dagliga verksamhet.

3. Vad innebär *ett SLU* för fakulteten?

Beskriv kortfattat utifrån institutionens verksamhet (forskning, utbildning och samverkan samt i förekommande fall miljöanalys)

- a) vilka möjligheter och utmaningar fokusområdet *ett SLU* innebär för institutionen och fakulteten.

De främsta **möjligheterna** är:

- 1) att ett stärkt samarbete mellan forskare och experter inom SLU Vattenforum gör att SLU:s vattenprofil stärks, både

- internt och externt, och att SLU:s attraktionskraft som samarbetspartner och bildare inom vattenområdet stärks.
- 2) att SLU:s bidrag till de vattenrelaterade aspekterna i genomförandet av Agenda 2030 får en stor betydelse.
 - 3) att SLU:s geografiskt spridda organisation ger ett mervärde för det lokala vattenarbetet i Sverige.

Utmaningarna ligger i:

- 1) att hitta en bra och naturlig balans och jämlikhet på SLU mellan olika intressen gällande forskning och miljöanalys inom vatten.
 - 2) att hålla samman SLU Vattenforum som består av många olika institutioner och forskargrupper med var för sig enskilda agendor och intressen, som därtill är en del av en geografisk spridd organisation med begränsade möjligheter till fysiska sammankomster.
 - 3) att samla och representera enskilda institutioners och forskargrupperns intressen under ett och samma paraply, SLU Vattenforum.
- b) den önskvärda utvecklingen eller det framtida tillståndet när det gäller ett SLU för institutionen och fakulteten.

Den **önskvärda utvecklingen** för SLU Vattenforum är:

- 1) ett gemensamt SLU där vattenfrågor erkänns och presenteras som en viktig och central del av verksamheten på SLU.
 - 2) att SLU Vattenforum utvecklas till ett nätverk som ger ett mervärde både för den enskilde forskaren/experten/institutionen/forskargruppen och för SLU som helhet.
 - 3) att SLU är det naturliga förstahandsvalet för samarbetspartners, avnämare, beslutsfattare och studenter när det gäller frågor om akvatiska ekosystem och vattenresursförvaltning.
- c) vilka utmaningar som institutionen och fakulteten behöver hantera för att uppnå det önskvärda tillståndet när det gäller fokusområdet ett SLU.

Utmaningarna är i stort sett samma som de som listas under fokusområde 1 enligt ovan:

- 1) att befintliga experter och forskare avsätter tillräckligt med tid för samarbete och gemensamma projekt relaterade till vatten.
- 2) att hitta engagemang och intresse för samarbete kring vattenfrågor på SLU och att detta ger mervärden för den enskilde forskaren/experten.

- 3) att hitta starka ledarskap som kan söka och driva gemensamma och tvärvetenskapliga projekt fokuserade på vatten att samarbeta kring.
 - 4) att bedriva en långsiktig och kontinuerliga verksamhet som anpassar sej efter omvärldens förutsättningar.
 - 5) att erhålla långsiktig och stabil finansiering för gemensamma och tvärvetenskapliga forskningsprojekt.
 - 6) att säkerställa effektiv drift och utveckling av infrastruktur knuten till vattenområdet.
- d) hur institutionen menar att fakulteten behöver prioritera för att uppnå det önskvärda tillståndet.

De **prioriteringar** som behövs är i stort sett desamma som listas under fokusområde 1 ovan:

- 1) att avsätta uthållig och långsiktig finansiering för att driva och utveckla SLU Vattenforum.
- 2) att verka för att institutioner och forskargrupper engagerar sig i SLU Vattenforum och möjliga gemensamma projekt och verksamheter.
- 3) att verka för att ett nationellt kompetenscentrum för dricksvatten etableras på SLU.